

Πρέβεζα 24/02/2020

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

15 χρήσιμες ερωτήσεις-απαντήσεις για τους «Φορολογικούς Κατοίκους Ελλάδας» που αποκτούν εισοδήματα στην αλλοδαπή

Το Επιμελητήριο Πρέβεζας ενημερώνει τις επιχειρήσεις μέλη του:

1. Οι «Φ. Κ. Ελλάδας» έχουν υποχρέωση να δηλώσουν τα εισοδήματα που αποκτούν σε άλλη χώρα;

Ο φορολογούμενος που έχει τη φορολογική κατοικία του στην Ελλάδα υπόκειται σε φόρο για το φορολογητέο εισόδημά του που προκύπτει στην ημεδαπή και την αλλοδαπή, ήτοι το παγκόσμιο εισόδημά του, που αποκτάται μέσα σε ορισμένο φορολογικό έτος.

Κατ' εξαίρεση ο φορολογούμενος που είναι αλλοδαπό προσωπικό των εγκατεστημένων στην Ελλάδα γραφείων, σύμφωνα με τις διατάξεις του α. ν. 89/1967 (Α' 132), όπως ισχύει, υπόκειται σε φόρο στην Ελλάδα μόνο για το εισόδημα που προκύπτει στην Ελλάδα.

2. Οι «Φ. Κ. Ελλάδας» πως φορολογούνται για τις συντάξεις που λαμβάνουν από άλλες χώρες και ποιους κωδικούς συμπληρώνουν στην φορολογική τους δήλωση (Ε1);

Οι «Φ. Κ. Ελλάδας» πρέπει να ελέγχουν την Σ.Α.Δ.Φ.Ε. (εφόσον υπάρχει μεταξύ των χωρών) και συγκεκριμένα να εξετάζουν:

A. αν η σύνταξη φορολογείται και στα δύο κράτη.

B. αν η σύνταξη φορολογείται μόνο στο κράτος της κατοικίας ή μόνο στο άλλο κράτος.

Έτσι έχουμε τις εξής περιπτώσεις:

Συντάξεις αλλοδαπής από κράτος
χωρίς ΣΑΔΦΕ

Πίνακας 4Α-κωδ.389-390

Συντάξεις αλλοδαπής από κράτος
με ΣΑΔΦΕ (φορ. και στα 2 κράτη)

Πίνακας 4Α-κωδ.389-390

Καταβλητέος φόρος αλλοδαπής

Πίνακας 4Α-κωδ.651-652

Συντάξεις αλλοδαπής από κράτος

με ΣΑΔΦΕ (φορ. μόνο στην Ελλάδα) (δεν πιστώνεται φόρος αλλοδαπής)

Πίνακας 4Α-κωδ.391-392

Συντάξεις αλλοδαπής από κράτος

με ΣΑΔΦΕ (φορ. μόνο στο άλλο κράτος)

Πίνακας 6-κωδ.659-660

Συντάξεις αλλοδαπής από Ευρ. Ένωση

Πίνακας 6-κωδ.657-658

3. Επιβάλλεται η ειδική εισφορά αλληλεγγύης (ΕΕΑ) στις συντάξεις αλλοδαπής που λαμβάνουν οι «Φ. Κ. Ελλάδας» ;

Οι «Φ. Κ. Ελλάδας» πρέπει να ελέγχουν την Σ.Α.Δ.Φ.Ε. (εφόσον υπάρχει μεταξύ των χωρών) και συγκεκριμένα να εξετάζουν:

Α. αν η σύνταξη φορολογείται και στα δύο κράτη.

Β. αν η σύνταξη φορολογείται μόνο στο κράτος της κατοικίας ή μόνο στο άλλο κράτος.

Το Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣΤΕ) με την υπ' αριθμ.2465/2018 απόφασή του, έκρινε ότι η ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 29 του ν.3986/2011, που εν συνεχεία ενσωματώθηκε στο άρθρο 43Α του ισχύοντος Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος , συνιστά φόρο ο οποίος, τουλάχιστον όσον αφορά τα φορολογικά έτη 2015 και επόμενα, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των Συμβάσεων Αποφυγής Διπλής Φορολογίας (ΣΑΔΦΕ) που έχει υπογράψει η Ελλάδα με 57 κράτη.

Παλαιότερα, η φορολογική διοίκηση είχε λάβει τη θέση (βάσει σχετικής γνωμοδότησης του Ν. Σ.Κ.) ότι η ΕΕΑ δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των ΣΑΔΦΕ. Δηλαδή, ότι ακόμα και εάν η Ελλάδα δεν είχε δικαίωμα να επιβάλει φόρο εισοδήματος σε ένα εισόδημα αλλοδαπής προέλευσης, βάσει των διατάξεων μιας ΣΑΔΦΕ, ωστόσο μπορούσε να επιβάλει ΕΕΑ στο εισόδημα αυτό.

Στο εισόδημα αλλοδαπής προέλευσης που αποκτάται από «φορολογικό κάτοικο Ελλάδας» και για το οποίο η Ελλάδα δεν έχει δικαίωμα φορολόγησης, βάσει ισχύουσας ΣΑΔΦΕ, δεν επιβάλλεται ειδική εισφορά αλληλεγγύης. (Ε.2009/11-1-2019 έγγραφο Α.Α.Δ.Ε.).

Στην περίπτωση που στα εν λόγω εισοδήματα έχει ήδη επιβληθεί ΕΕΑ, πρέπει ο φορολογούμενος να υποβάλει τροποποιητική δήλωση φορολογίας εισοδήματος (από φ.ε.2015 και εντεύθεν), προκειμένου να εκκαθαριστεί εκ νέου η δήλωσή του και να του επιστραφεί το ποσό της ΕΕΑ που αντιστοιχεί στα εισοδήματα αυτά.

Σε περίπτωση που η Ελλάδα έχει δικαίωμα φορολόγησης (βάσει Σ.Α.Δ.Φ.Ε.) τότε επιβάλλεται ΕΕΑ.

4. Μπορεί ήδη επαναπατρισθείς «Φ. Κ. Ελλάδος», να δηλώσει αναδρομικά αλλαγή φορολογικής κατοικίας για παρελθόντα έτη που εργαζόταν στην αλλοδαπή;

Δεν μπορεί να προβεί σε αλλαγή της φορολογικής κατοικίας και να κάνει χρήση των ευνοϊκών διατάξεων των εγκυκλίων διαταγών (πολ.1177/14-7-2014, κλπ), επειδή έχει επαναπατρισθεί και είναι για το τελευταίο φορολογικό έτος, φορολογικός κάτοικος Ελλάδος.

5. Αναγνωρίζονται για την διαφορά τεκμηρίων των «Φ. Κ. Ελλάδας» η απόκτηση εισοδημάτων στην αλλοδαπή;

Όπως έχει διευκρινιστεί με την πολ.1076/2015, προκειμένου να καλυφθεί ή να μειωθεί η προστιθέμενη διαφορά τεκμηρίων, ο φορολογούμενος μπορεί να επικαλεστεί, μεταξύ άλλων, πραγματικά εισοδήματα τα οποία αποκτήθηκαν από τον ίδιο το φορολογούμενο, τη σύζυγό του και τα εξαρτώμενα μέλη του και τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο ή φορολογούνται με ειδικό τρόπο, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Αν τα εισοδήματα αυτά αποκτήθηκαν στην αλλοδαπή αναγνωρίζονται, εφόσον έχουν φορολογηθεί στην Ελλάδα ή απαλλάσσονται νομίμως από τη φορολόγηση αυτή. Προς απόδειξη της φορολογίας ή της νόμιμης απαλλαγής πρέπει τα εισοδήματα αυτά να έχουν περιληφθεί σε δήλωση φορολογίας εισοδήματος.

Προϋπόθεση φυσικά της αναγνώρισης των συγκεκριμένων εισοδημάτων αλλοδαπής για την κάλυψη τεκμηρίων, είναι η εισαγωγή του αντίστοιχου συναλλάγματος στην ημεδαπή μέσω τραπεζικού συστήματος ή με την δήλωση εισαγωγής του συναλλάγματος στις τελωνειακές αρχές εισόδου της χώρας. Γίνεται κατανοητό, ότι δεν είναι δυνατόν π.χ. να δικαιολογηθεί η αγορά τίτλων (π.χ. μετοχών) εταιρείας εισηγμένης στο ελληνικό χρηματιστήριο, με χρήματα τα οποία παραμένουν στην αλλοδαπή, επειδή και μόνο δηλώθηκαν στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος τα εισοδήματα της αλλοδαπής.

6. Αναγνωρίζονται για την διαφορά τεκμηρίων των «Φ. Κ. Ελλάδας» η απόκτηση εισοδημάτων από πώληση περιουσιακών στοιχείων στην αλλοδαπή;

Οι «Φ. Κ. Ελλάδας» μπορούν να επικαλεστούν χρηματικά ποσά που προέρχονται από τη διάθεση περιουσιακών στοιχείων τους, στην αλλοδαπή, εφόσον αποδεικνύουν με επίσημα στοιχεία ότι αυτοί είναι οι κύριοι του περιουσιακού στοιχείου, καθώς και το τίμημα της πώλησης του στοιχείου αυτού (Ε.2008/11-1-2019 έγγραφο Α.Α.Δ.Ε.), με την προϋπόθεση ότι τα χρηματικά αυτά ποσά έχουν εισέλθει στην Ελλάδα.

7. Οι «Φ. Κ. Ελλάδας» έχουν υποχρέωση να δηλώσουν στην περιουσιακή τους κατάσταση (Ε9) στην Ελλάδα, ακίνητα που κατέχουν στο εξωτερικό;

Όχι, στην ελληνική περιουσιακή κατάσταση (Ε9) πρέπει να δηλώσουν μόνο τα ακίνητα που έχουν στην ελληνική επικράτεια.

8. Οι «Φ. Κ. Ελλάδας» που αγοράζουν ακίνητο σε άλλη χώρα, έχουν την υποχρέωση να δικαιολογήσουν στις ελληνικές φορολογικές αρχές, το ποσό αγοράς (πόθεν έσχες);

Οι «Φ. Κ. Ελλάδας» έχουν υποχρέωση να δικαιολογήσουν το ποσό που ξόδεψαν για την αγορά ακινήτου σε άλλη χώρα. Η μη υποχρέωση αναγραφής του «αλλοδαπού ακινήτου» στο Ε9, δεν τους απαλλάσσει από το «πόθεν έσχες».

9. Δηλώνονται τα εισοδήματα από μερίσματα που αποκτούν οι «Φ. Κ. Ελλάδας» στην αλλοδαπή;

Τα μερίσματα αλλοδαπής δηλώνονται στην φορολογική δήλωση (Ε1) του αντίστοιχου φορολογικού έτους.

Σύμφωνα με το άρθρο 28 του Συντάγματος, οι διατάξεις των ΣΑΔΦΕ που έχουν κυρωθεί με νόμο, υπερισχύουν των διατάξεων της εσωτερικής νομοθεσίας που τυχόν ρυθμίζουν το ίδιο θέμα και συνεπώς οι σχετικές διατάξεις της εσωτερικής μας νομοθεσίας εφαρμόζονται για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται ρητά από τις διατάξεις των ΣΑΔΦΕ.

Για την εφαρμογή των διατάξεων των προαναφερθεισών ΣΑΔΦΕ, από τον φόρο που αναλογεί στα μερίσματα που αποκτά φυσικό πρόσωπο – φορολογικός κάτοικος Ελλάδας από αλλοδαπή εταιρία, πιστώνεται ο εταιρικός φόρος αλλοδαπής και μέχρι του ύψους του αντίστοιχου ελληνικού φόρου επί μερισμάτων, ο οποίος σύμφωνα με την τελευταία τροποποίηση του Ν. 4172/2013 ανέρχεται σε 5%. Επί καταβολής υπερβάλλοντος φόρου επί μερισμάτων στην αλλοδαπή, δεν επιστρέφεται η διαφορά.

Για τη δυνατότητα συμψηφισμού του φόρου αλλοδαπής σε μερισματούχους, Έλληνες φορολογικούς κατοίκους, απαιτείται βεβαίωση από τη φορολογική αρχή των αντισυμβαλλομένων Κρατών.

(Ε.2018/28-1-2019 έγγραφο Α.Α.Δ.Ε.)

10. Ποιος είναι ο συντελεστής φορολόγησης των μερισμάτων αλλοδαπής, που αποκτούν οι «Φ. Κ. Ελλάδας», από 01/01/2020;

Για τα εισόδημα από μερίσματα αλλοδαπής προέλευσης, ο φορολογικός συντελεστής από 01/01/2020 είναι 5%.

(Ε.2012/30-01-2020 έγγραφο Α.Α.Δ.Ε.)

Ο μειωμένος συντελεστής 5% εφαρμόζεται όταν η απόκτηση του δικαιώματος εισπραξης αυτού (π.χ. απόφαση του αρμόδιου οργάνου) είναι μετά την 01-01-2020 και σε περίπτωση που δεν είναι ευχερής η διαπίστωση του χρόνου αυτού, όταν ο χρόνος καταβολής τους στον δικαιούχο, μέσω πίστωσης του τραπεζικού του λογαριασμού ή με άλλο τρόπο, πραγματοποιείται μετά την 01-01-2020 (σχετ. ΠΟΛ.1223/2015).

Επίσης τα μερίσματα αλλοδαπής που αποκτούν οι «Φ. Κ. Ελλάδας» υπόκεινται σε ειδική εισφορά αλληλεγγύης, με τις εξαιρέσεις της Ε.2009/11-1-2019 (βλέπε και ερώτηση 3).

11. Δηλώνονται οι τόκοι στην ετήσια ελληνική φορολογική δήλωση, που προέρχονται από καταθέσεις που έχουν σε άλλη χώρα οι «Φ. Κ. Ελλάδας»;

Ναι δηλώνονται οι τόκοι καταθέσεων αλλοδαπής, στο αντίστοιχο φορολογικό έτος που αποκτήθηκαν.

12. Ο φόρος που τυχόν έχει πληρώσει ο «Φ. Κ. Ελλάδας» στην αλλοδαπή, συμψηφίζεται με τον φόρο που προκύπτει στην Ελλάδα;

Ο φόρος που καταβλήθηκε στην αλλοδαπή από «Φ.Κ. Ελλάδας», μπορεί να συμψηφίζεται στην Ελλάδα.

Εφόσον υπάρχει Σ.Α.Δ.Φ.Ε. με την ξένη χώρα εξετάζεται πάντα τι προβλέπει για τον συμψηφισμό αυτόν.

Εάν ο φόρος πιστώνεται, τότε θα πιστωθεί μέχρι το ποσό του φόρου που αναλογεί για το εισόδημα αυτό στην Ελλάδα (ν.4172/2013, άρθρο 9).

Να τονίσουμε ότι η καταβολή του ποσού του φόρου στην αλλοδαπή ή, η παρακράτησή του, αποδεικνύεται με συγκεκριμένα δικαιολογητικά έγγραφα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κ.Φ.Δ. (άρθρο 16 ν.4174/2013) και όπως αυτά καθορίστηκαν με την Πολ.1026/22-01-2014 και Πολ.1060/19-3-2015.

13. Συμψηφίζονται όλοι οι φόροι που πληρώνει ο «Φ. Κ. Ελλάδας» στην ξένη χώρα, για τα αλλοδαπά εισοδήματα που αποκτά σε αυτήν;

Σε πολλές χώρες υπάρχουν φόροι ομοσπονδιακοί αλλά και τοπικοί, επαρχιακοί, πολιτειακοί ή άλλοι φόροι. Στην Ελλάδα δεν αφαιρούνται όλοι οι φόροι που έχουν παρακρατηθεί στην ξένη χώρα (π.χ. προκειμένου για εισοδήματα από τις Η.Π.Α. πιστώνεται μόνο το ποσό του ομοσπονδιακού φόρου των Η.Π.Α. και όχι και ο πολιτειακός φόρος).

14. Ο φόρος που έχει παρακρατηθεί στην ξένη χώρα, λόγω εισοδήματος αλλοδαπής που αποκτά ο «Φ. Κ. Ελλάδας» σε αυτήν, σε περίπτωση εκπρόθεσμης υποβολής φορολογικής δήλωσης του υπόχρεου στην Ελλάδα, υπόκεινται σε πενταετής παραγραφή;

Όχι δεν υπόκεινται σε παραγραφή, αφού σύμφωνα με την Ε.2204/24-12-2019 προκύπτει ότι εκπίπτει κατά τον υπολογισμό του φόρου κάθε παρακρατούμενος ή προκαταβληθείς φόρος και φόρος που καταβλήθηκε στην αλλοδαπή ανεξάρτητα από το χρόνο υποβολής της δήλωσης.

Η παραγραφή εξετάζεται μόνον για το ποσό του οποίου αξιώνεται τυχόν επιστροφή.

15. Μπορεί να συμψηφιστεί φόρος που έχει καταβληθεί στην αλλοδαπή, από «Φ. Κ. Ελλάδας», με φόρο εισφοράς αλληλεγγύης που προκύπτει στην ημεδαπή;

Σύμφωνα με την απόφαση της Δ.Ε.Δ. Α 2395/26-7-2019, επιτρέπεται ο συμψηφισμός φόρου καταβληθέντος στην αλλοδαπή με αναλογούντα φόρο εισφοράς αλληλεγγύης στην ημεδαπή.

Η εισφορά αλληλεγγύης συνιστά φόρο, ο οποίος εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου Ι των Σ.Α.Φ.Δ.Ε. που έχει συνάψει η Ελλάδα με τις 57 χώρες. Επομένως, η ελληνική φορολογική αρχή κατά την εκκαθάριση της φορολογικής δήλωσης θα πρέπει να προβαίνει στην έκπτωση του φόρου εισοδήματος που έχει καταβληθεί στην αλλοδαπή (σε χώρα με Σ.Α.Δ.Φ.Ε.), όχι μόνο από τον οφειλόμενο φόρο εισοδήματος αλλά και από την εισφορά αλληλεγγύης που αντιστοιχεί επί του εισοδήματος που αποκτήθηκε στην αλλοδαπή.